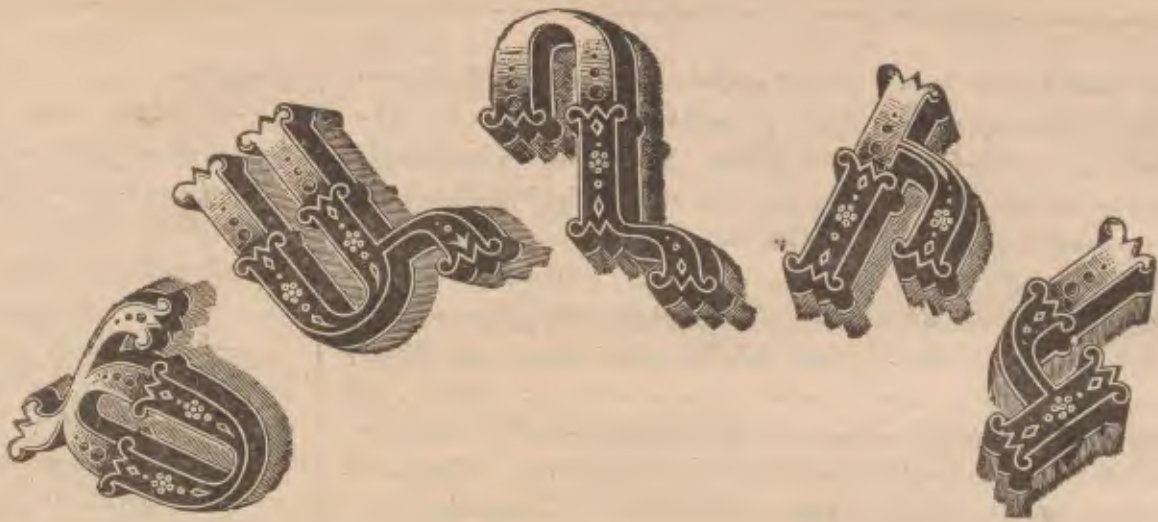

Ծանուցման տող.
Առաջին. երեսը 5

Հ Ա Յ Կ Ա Յ Է Ն

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԿՈՒ ԱՆՁԱՄԻ ԿՐ ՏՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՖ-
ԵԱՐՔԻ ԵՒ ՇԱՐԱՔ ՕՐԵՐՆԻ: — Տարեկան բաժանորդագրութեան
գինն է 100 դուրուս արծաթ, — Վեցամսեայն 50. — Գաւա-
ռաց համար 115 դրո: Վեցամսեայ 60

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսենաւէր եւ Տեօփէն Անտոն Սափեան,
Կ. Պօլիս, Պապար Ալի հասէսի քիւ 20
հմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք հս չեն տուիր:

ԹԻՒ 92 Ա. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 7 ԵԱՐԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեքշաբթի օրն ուշ ատեն Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքսեան, Պատրիարքական Գեր. փոխանորդն եւ հրօն. ժողովոյ Ա. Ատենադպիր Արթ. Ներսէս Մ. վարդապետ Ասլանեան՝ ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի գործակատար Մեծ. Աբրահամ էֆէնտի, Բ. Դուռը երթալով ներկայացան Մեծ-Եպարգոս Բարձր. Բեամիլ բաշային:

Պատգամաւորք Ն. Բարձրութեան մատուցին Կրօն. ժողովոյ կողմէ ստորագրեալ գիր մը որոյ մէջ մանրամասնօրէն բացատրուած էին այն ծանուցեալ խնդիրներն որք առիթ տուին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր վերջին հրաժարման:

Յետոյ բերանացի եւս բացատրեցին ազգային եւ եկեղեցական առանձնաշնորհմանց անտես առնուելովն յառաջ եկած ցաւալի վիճակն, որ առիթ տուած է Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարման, որոյ պատճառաւ ազգային գործերն անկերպարան վիճակի մը մատնուած են. պատգամաւորք յատկապէս խնդրեցին Նորին Բարձրութենէն որ իւր ծանուցեալ արդա-

րասիրութեամբն բարեհաճի քննել այս խնդիրներն եւ պէտք եղածը տրնորինել որպէս զի Հայոց ազգին եւ եկեղեցական առանձնաշնորհմունք անվթար պահպանուին եւ հրաժարականի տագնապալից խնդիրն լիբը գտնէ:

Բարձր. Բեամիլ բաշա յոյժ սիրալիր կերպիւ ընդունելով եկեղեցական Պատգամաւորութիւնը եւ խորին ուշադրութեամբ ունկնդրելէ յետոյ, պատասխաներ է թէ Կայս. կառավարութիւնը լուրջ քննութեան պիտի առնուայս խնդիրներն եւ անոնց գոհացուցիչ լուծում մը պիտի տայ ընդհուպ: Մեծ-Եպարգոսն ըսեր է նաեւ թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականը չը պիտի ընդունուի, վասն զի Ն. Ամենապատուութիւն կը վայելէ Օգոստափառ Սուլթանի եւ Կայս. կառավարութեան համակրանքն ու վստահութիւնը:

Պատգամաւորք շնորհակալութիւն յայտնելով Նորին Բարձրութեան, շերտ բարեմաղթութիւններն ընելով վասն թանկագին կենաց վեհ. Սուլթան Համիտ Կայսեր եւ վասն բարօրութեան նորա լուսամիտ նախարարաց, յուսալից սրտով մեկնեցին:

ՆՇԱՆՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օրը տեղի ունեցաւ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ Պէրլինի Օսմանեան դեսպանատան առաջին խորհրդական Վսեմ. Յովհաննէս էֆէնտի Պաղտատեանի նշան տուութիւնն ընդ Ազն. Օր. վերգինէ Ներսէսեան, դուստր Մեծ. Գրիգոր էֆէնտի Ներսէսեանի:

Երկու կողմէ ներկայ էին Վսեմ. Յովհաննէս էֆէնտի Նուրեան Մաքսուտ Սիմոն պէյ Մեծ. Մկրտիչ Էսայեան, Անտոն Հաճեան, Կարապետ Սվաճեան, Ներսէս Ներսէսեան, Եղեա Տէմիրճիպաշեան եւ Պաղտատեան Դարեգին էֆէնտիներն:

Հանդիսականք Գեր. Պատրիարքական փոխանորդ Հօր կողմէ մեծ պատուով ընդունուեցան Պատրիարքարանի ընդունելութեան սրահին մէջ յետոյ ամբողջովին երուսաղէմատուն երթալով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան, ուր Նորին Սրբազնութիւն պատուով ընդունելով Մեծ Այցեւորներն իւր օրհնութիւնը տուաւ ամենուն:

ՁԵ Կ Ո Յ Ց

Նախորդ թուով խօստացած էինք իսթէրն էֆէնտիի ծախսած, Պրազիլիայի

վիճակահանութեան տոմսերուն խաբերայութիւն ըլլալը հրատարակել հինգշաբթի օրուան Ճէրիտէի-Շարգիյէին մէջ եւս իշխալ սուտ վիճակահանութեան վրայ ընտիր յօդուած մը հրատարակուած էր :

Ի զգուշութիւն ժողովրդեան ճէրիտէի-Շարգիյէի այն յօդուածը նոյնութեամբ հոս կարտատուենք որպէս զի այդ վիճակահանութեան փայլուն յայտարարութիւններէ խաբուելով, իւրեանց ստակը կարգ մը խաբեթայից ձեռքը չըլեցնեն :

ՊՐԱԶԻԼԻԱ ԲԻՅԱՆԳՕՍԸ

Օգուշանլարըմըզն մալիւմի օլտուղը վէճհէ, Ամէրիգատա Պրազիլիա մէմալիքինին Բէրնամպուղօ շէհրինտէ ումուրը խայրիյէյէ թախսիա օլունմագ իւզրէ 200,000 նոմէրօտան միւրէթ-թէպ պէօյիւք պիր բիւնանգօ թէրթիպ օլնարագ, պու նոմէրօլարըն հէման նըսֆը գաղանաճաղընը, վէ ճէսիւմ իբրամիլէրի օլաճաղընը պիւճիւմէ կազէթալարլա պէրապէր պիւզ տախի վագթընտա իլան իթմիշ իտիք :

Տիւնեանըն պիր ուճունտա պու գատար պէօեիւք քեար վէ իբրամիւքէ կէօթէրիլէրէք ումուլըն հըրս ու թամաը նիհանէթ տէրէճէ գամաշտըրան պէօյլէ պիր բիւնանգօեա զաթէն բէք էմիւքէթ իտիլմէզ օլտըղը հալտէ, պիր տէ պիր թագըմ սէպէպ վէ պէհանէլէր տէրմիւն իտիլէրէք թարի-իւլ քէշիտէսի տէֆաթլէ թէէսիւ ու թապիգ իտիլինճէ, պիւզիւմէ պէրապէր էհալինին տախի էմիւքէթի արթըզ պիւսպիւթիւն միւնսէլիպ օլուպ, մէզքիւր բիւնանգօ հագգընտա մալիւմաթ թալէպ իթմէք իւզրէ կէրէք պուրատան վէ կէրէք թաշրատան մաթպամըզա միւրաճաթլար վուգու պուլմուշ իսէ տէ, աճէնցիասը թարաֆընտան նիզամընտա վէ մաթլուպ սուրէթտէ պիր իյզահաթ վէ մալիւմաթ ալամատըղըմըզ իշիւն պիւզ տախի պիթթապ միւրաճաթ իտէն զէվաթը մէմուլն վէ գանի իտէճէք պիր մալիւմաթ նէշը իտէմէմիշիգ տիր :

Մէզքիւր բիւնանգօնուն Տէրսաա տէթտէ իլանաթ տէլլալը պուլունան «իսթէրն Աճէնց» ի նամ հէյեթը տէլ-

լալիւքէսինին՝ պու տէֆա մաթպաա մըզա վէրտիկի պիր մալիւմաթա կէօրէ, կէօյա Պրազիլիա հիւքիւմէթի՝ մէզքիւր բիւնանգօ պիլէթլէրինի համիլ օլանլարըն ահվալինի նագարը տըզգաթա ալարագ քէշիտէ թարիլինի միւմքին մէրթէպէ եագընլաշտըրմագ իշիւն պիլէթլէրին մըգատըր թէնգիլ օլունմասընա միւսատտէ իթմիշ, վէ պիր միւքէթթիշ թայիլիլէ բիւնանգօնուն կէլէճէք փետրուաք 28տէ քէշիտէ օլունմասընա գարար վէրմիշ օլմաղլա, պու սօն թէրթիպ մուճիպինճէ, հէնուղ քեաֆֆէսի սաթըլմամըշ օլան վէ 200,000 նոմէրօտան իպարէթ պուլընան պիլէթլէր պիթթէնգիլ 70,000 նոմէրօեա թահվիլ օլունմըշ, վէ մէզքիւր էսկի պիլէթլէրտէն հէր քիմին վար իսէհալտէն 70,000 նոմէրօեա գատար օլան եէնի պիլէթլէրլէ միւպատէլէ իթմէսի լազըմ կէլմիշ տիր :

Իմտի պիւզ պու մալիւմաթը վէրմէքլէ պէրապէր էհալիւքէ շունը նասիհաթ իտէրիլքի հէր քիմին եէտին տէ Պրազիլիա բիւնանգօսը պիլէթի վար իսէ, մատամքի պիր քէրրէ բարասընը վէրիպ ալմըշ տըր, պէլքի սահիհէն քէշիտէ օլունուր տա պիր իբրամիւքէ իսապէթ իտէր իւմիտիլլէ վագթընտա մէզքիւր պիլէթիւքի եէնի պիլէթլէրլէ միւպատէլէ իթմէսի էհալ իթմէսին, լաքին քիմսէ տէ եէնիտէն մէզքիւր պիլէթլէրտէն միւպայէա իթմէսի հալլէն էյլէմէսին, զիրա պու բիւնանգօնուն էմիւքէթ իտիլիւր պիր շէյ օլմատըղը, վէ Պրազիլիա հիւքիւմէթիւնին թէէմինաթը թահթընտա պուլընմասընն ալ ու էսասը օլմատըղը պինէֆօ Պրազիլիա կազէթալարընտա մուֆասալ պէնտլէրլէ իլան օլնմըշ, վէ էհալի պու «իգպալ տան» գաթիլէն սագընտըրըմըշ տըր :

Պիւզ պու գատար սէօյլէրիլ :

(Ճէրիտէի-Շարգիւք)

ԱԿՐԱՅՊԼԻԿ ՆՈՐ ՓԵՍԱՆ

Նոր հարսը՝ որ իւր գլուխը այս կնտակ գլխուն պիտի հպեցնէր պսակի արարողութեան ժամանակ, վաղանձուկ մատտանջութիւն մը ունեցաւ, ոակայն նոր փեսին գթակը դարձեալ գլուխը գնեւղիւն այս տեսարան շուտ

գոցուեցաւ :

—Օ տէյիլ ամա կէլին հանըմըն վալիտէսի պուրտա տէյիլ . . . :

—Վարդապետ էֆէնտի, մատմաղէլ կէլինին Մամասը գըզընըն մամա օլմասընա հագըր պուլունամաեաճաք :

—Աճալա հաստա՞ մը տըր :

—Իւստիւնիւղէ սաղլըք, օնուն էսկիտէն պիր Սանտըք հաստալըղը վար բտը պու տէֆա կէնէ թէպտի :

—Սանտըք հաստալըղը՞ նէ տիր :

—Նէ պիլէսիւմ պիր սանտըղը վար, եանընտա օթուրուր տիւշիւնիւր, հէքիմէր պիր թիւրլիւ աղնաեամատըլար քի իշինտէ նէ վար :

—Ալլահ բժշկուլթիւն վէրսին :

—Կնքահայր էֆէնտի պիլիւմ վարդապետ պիր բագըր բարլատ պագալըմ :

—Վէրէսիւմ էֆէնտիւմ, պուեուրուն վարդապետ :

—Էյ էֆէնտիւմ սաղլըղընըզա, պիր պիրինիլին խայրըն կէօրէսինիլ :

—Ամին . . . :

—Չօլուք չօճուք թօրունլար սահիպի օլասընըզ :

—Ամին . . . :

Կնքահայրը ինք իրեն :

—Պէն պու տուվաեա ամին տէեէմէեօրում :

—Տայիմա մուհապէթլէ պիրլիքտէ եաշաեասընըզ :

—Նէ ֆայտէ քի պու տէտիլին պէնիւմ էլիմտէ տէյիլ վարդապետ, շունտա նէ գալտը քի կէլմիշ կիտիեօրուլ :

—Տահա տուր պագալըմ, սէնտէն էհթիեարլար վար Սուրը գիրքտէ եագար քի Մաթուսաղա տօգուլ եիւզ պիլմէմ գալ սէնէ եաշամըշ տէյի :

Օրհնութիւնը դեռ պիտի շարունակէր եթէ սեղանին պատրաստ ըլլալը իմաց չը տրուէր : Փեսան հարսը թեւ առաւ իբր նեցուկ, և հարսնեւորը սեղան իջան, ուր դիւրակեր համադամներ հետզհետէ իրար կը յաջորդէին : Հոս ալ հարս ու փեսին կենացը բաերմաղթական բաժակներ պարպուեցան : Վերջապէս սեղանը ճիշդ ժամ մը տեւելէ յետոյ անցան նորէն «սալօնախօսը» հոն սուրճը խմուելէ վերջը եկեղեցի երթալու պատրաստութեան համար երկու մատամները հարսը առին վերի խօսը տարին :

Փեսան ալ՝ հակառակ իւր ծերու-

թեան առողջ երևելու համար արգելադրելի պէտք ունէր, ուստի նա ալ վարի խուցն իջաւ զարգարուելու:

Ժամ մը յետոյ՝ որ արդէն հարսը զարգարուած վար իջեր փեսին գալստեան կըսպասէին, ահաւասիկ փեսան վեր եկաւ. բայց ինչ փոփոխութիւն Աստուած իմ. խուցէն ներս կարծես թէ նորատի երիտասարդ մը կը մտնէր. շագանակագոյն մազեր, նոյն գոյն և ոլորուն պեխեր, ճակտին խորշմներն հմայիւք իմն անհետացած, կարմրուկ և ճերմակ երեսներն կերևէր որ վաղեմի գունատութիւննին մոռցեր էին. եթէ խոշորացոյց և ծամածուռ քիթը չըլլար, մեր փեսան ոչ ոք պիտի ճանչնար:

Ներկայ գտնուողներն հիացան. նոյն իսկ հարսը տեսնելով իւր ապառնի ամուսնոյն այս երիտասարդական կերպարանափոխութիւնը, վախ զգաց թէ՛ մի գուցէ իւր ամուսնական տառապանքը երկար տեւելու հանգամանքն ունենայ:

Մեր նոր փեսան վերէն ի վար սեւեր հագուած էր. միայն փողկապն ու ձեռնոցներն ճերմակ էին—չը մոռնանք ըսելու որ ճերմակ էին նա և մազերն ու պեխերը՝ եթէ ներկուած չըլլային:

—Վարդապետ էֆէնտի, գիլիսէսէ կիթմէսէ եօլա չըգալըմ մը:

—Էրքէն տէերի՛ մի. աահա սահաթ իւշ տիւր:

—Սահաթ ալթըրտա տավէթիլէր կէլէճէք, Ժամա կիտիպ պսակ օլուն. ճաեա գատար, օնտան տէֆա էլէ տէօնիւնճէսէ գատար սահաթ պէշի պուլուր:

Փեսին այս առարկութեան վրայ, հարսն ու փեսան առջևէն, վարդապետն ու երկու մատամներն և կնքահայրն իմիասին եկեղեցի երթալու ճամբայ ելան. հազիւ թէ կէս ճամբան հասած էին, փեսան մէկէն ի մէկ կենալով, հարսին թեք թողուց և կնքահայրը մէկ կողմ տանելով ըսաւ.

—Աման կնքահայր էֆէնտի ընդնտաեմ, եանի պանա պիր խըղմէթ էթմէզսէն ընդիլ ըսվայ օլաճաղըմ:

—Էլտէն կէլեր պիր շէյ իսէ պաշ իւստիւնէ:

—Աման եաբարսան սէն եաբարսըն:

—Ճանըմ նէ վար, նէ իսէ սէօյլէ:

—Յէմէքտէն սօղրա երգանըր ի-

քէն էյրէթի տիշէրիմի չըգարըպ երքատըմքի գօգուրէյտա իթմէսին տէյի:

—Էյ շիմտի գօգո՛ւ եօրմոն:

—Եօք, մուսլուղուն թաշընըն քէնարընտա ունութմուշում. տավէթիլէր քիլիսէտէ պուլունուր տա կէօրիւրէրսէ, ընդիլ օլտուղում կիւն տիւր:

—Էյ շիմտի նասըլ էտէլիմ, աղընը գաբալը թութսան օլմաղմը:

—Օլմաղ, տուտագլարըմ իշէրի պաթար:

—Շիմտի նէ եաբարըմ:

—Չափուք գօշ էլէ, մուսլուք թաշընըն իւստիւնտէն տիշէրիմի գաբ կէլ, պէն օրտա պու տէօքմէք պէհանէսի իլէ կիզլիճէ տիշէրիմի շափուճաք թագարըմ:

Ինչպէս հարսը նոյնպէս հետեւորդք, մեծ զարմացման մէջ էին՝ փեսին այսպէս փողոցին մէջ տեղն կենալով, կնքահայրին հետ գաղտնի խօսակցութեանն ու կնքահայրին աճապարանօք մեկնելուն վրայ:

—Կնքահար էֆէնտի նէրէսէ կիթտի:

—Էֆէնտիմ բարա բօրթմօնէմի էվտէ ունութմուշըտըմտա, ընճա էթտիմքի կիթսին կէթիբսին:

Վերջապէս կնքահայրը Ժամանակին փեսին շինծու ակումներն հասուց որ պատրուակ մը գտնելով՝ ինչ պէս ըսած էր, վայրկեանի մը մէջ մարդարտանման ակումներով ետ դարձաւ և պսակի արարողութիւնը կատարուելով այս անսովոր ամուլք միացան:

(Շարունակելէ)

Թ Ե Ա Թ Ր Օ

Օն տօգուղունճու ասը իչին՝ հէր էլինէ գալէմ թութան՝ աշը գալէմի օլսա տախի պէյիս եօք, տէմէքտէ տիրէր քի օն տօգուղ վէ իւշ ըուպունճու ասըմըզ, մէտէնիեթ տէվրի տիր. եանի՝ «Սիվլիզասիօն» տէվրի:

Պիղ պու իտտաատա պուլունան. լարըն նէ տէրէճէ հագգըլ օլտուղլարընա էֆքեար պէեան իթմէսէրէք, եալընըզ մէտէնիեթ նամը իլէ գապուլ իթմիշ օլտուղումըզ վէ անը՝ պէտէվիեթթէ թահվիլ էթմիշ պուլունտուղումըզ, պաղը թէրպիյէսէ մուղայիր թէաթրօ ըուպիեթլարընտան պահա

իտէճէկիզ:

Ումում ահալիլէր թէրպիեթսինին պիր ընհպէրի տախի թէաթրօլար օլտուղունա պաղը էնճիւմէնը էվրօքա գանաթ հասըլ էթմիշ օլտուղու կիպի, պիզիմտէ մատամ վէ մատմազէլլէրիմիզ՝ տաիրէի թէրպիեթտէ ֆարիզ սէրֆիրաղլարը ատտ օլունան մատմազէլլէրտէն կէրի գալմամաք իւզըն, թէաթրօ ըուպիեթլարընը ընհպէրը մէտէնիեթ ատտ իթմէքտէ տիրէր. նասըլ քի աթիտէ՝ պիր գաշ մատմազէլ վէ միւսիւլէրին միւքեալէմէսի, պիզիմ տէտիքլէրիմիզի թաստիք էտէր:

—Գա ճանըմ, աղշամ Նուվօ թէաթրը Ֆրանսէէ կիտէն օլտու:

—Պէնտէնիզ օրտայըտըմ մատմազէլ, բէք չօք գալապալըք վար ըտը:

—Նէ՞ օեուլն օյնատըլար:

—Մասգօթ:

—Պու «Բիյէս»ի հիշ կէօրմէմիշիմ, բէք մէթ էտէեօրլար:

—Այքըրը սոյ էյլէնճէլի օյուն տուր. հէլէ մուղիգասընը տէրսէն, սէճէրէլի շէյ տիր:

—Գա ճանըմ պանա տա աղնատըն, Մասգօթ նէ՞ տէմէք տիր:

—Նասըլ սէօյլէրիմ մատմազէլ, Մասգօթ տէեի պիր պիշիմ ընհ կէօզլէրի օլան մատմազէլլէրէ տէրլէր քի, ֆրանսըղլարըն իթիգատընճա, Մասգօթ կէօզլիւ պիր մատմազէլ հանկը էվէ կէլին կիտէրսէ օրաեա ուղուր կէօթիւրիւր:

—Ախ, աճապա պէնիմ տէ կէօզիւմ Մասգօթ՝ տըր տէրսին...

—Կիթտիզինիզ եէրէ ուղուր կէօթիւրիւրմիւսինիզ, պիլմէմ քի սէօյլէրիմ մատմազէլ:

—Էլլէլի կիւն ամեամըն էվինէ կիթտիմ, թավուղլարը եուսուրթլատը, էյ արթըք օ գատար տէտիլէր քի գապունէ՞ գատէմի աեաղըն վար:

—Էյլէ իսէ մատմազէլ զալթընըզ աեաղընը թարաֆընտան Մասգօթ սունուղ:

—Գա պունէ՞ թալէհսիզիմ. նէ՞ օլուրըտը աեաքլարըմըն եէրինէ կէօզլէրիմ Մասգօթ օլաեըտը:

—Մէֆումսուղ լագրտըլար, կէօզ ընհկի ուղուրըմըշ. նէ պօշ զիւեիւմ, կէօզ նաղար վէրիւր տէսէլէր կէնէ նէ իսէ:

—Աման սիզտէ օրթալըլը աշտա-

րակա չէվիրտինիզ կէնէ, կիւղէլ կիւղէլ թէաթրօ իւղէրինէ սէօյլէշիօր-ըտըր, լագըրտըր պագ նէրէնէ կէ-թիրտինիզ:

—Դա ճանրմ պու սէնէ.քի բրիմա-տօն օնէ ցուցանը չէյ, բահմէթլի ետեամա պէնզէր:

—Մատմազէլլէր սիզէ պիր «տէռ-նիքէ նուլէլ» վէրէնիմ:

—Տըռլիքէ նուլէլ նէ տիր:

—Սանքիմ սօն հաւատիւ, միւսիւ Մանաւ բէրչէմպէ ագչամը թէքմիլ ագթէօր վէ ագթրիսթլէրինի բիեան-քօեա գօյտու:

—Էյ աման ծօղէֆ կէնէ եալան լագըրտըր ագչամա:

—Ինան քի տէօրու, իքի լիս-թա եաբըրտըր պիրինտէ ագթրիսթ-լէրին իսմի եազըր, պիրինտէ ագ-թէօրլէրին. ագթրիսթ լիսթասընը թէաթրօտա պուլունան միւսիւլէրէ ագթէօրլէրին լիսթասընտա մատամ-լարա տաղըթտը հէր քէս քէնտի պէ-եհնտիղինի օնիւնէ էվէթ եազտը պէեհնմէտիղինի օնիւնէ, եօք:

—Մեղայ Յիսուսում հիչ պուսու-տա իշիթմէմիշ իտիմ:

—Դա աման խնդէ լագըրտըր, տէմին մատմազէլ բրիմատօն իշին եա-եամա պէնզէր տէտիտէ, տուրուն սիզէ գուգլա պիր ֆիկուրա նագլ է-տէեիմ, կէչէն սէնէ պիր ագչամ, վի-չէնիկ հայտէ սէնի թէաթրօեա կէօ-թիւրէնիմ տէտի պու ագչամ Պօգաս օյնաեաճաքլար. ետեամա զօրլատըր քի հայտէ պարապար կէլ տէյի գա հէր վագըթ աղըզտան էօյլէ կէլ տէ-րիտիք կէլմէլ իտի, օ ագչամըսը էյ հայտէ կէլէնիմ տէմէսին մի. նէ եա-բաճագսըն պարապար ալտըր կէօ-թիւրտիւք, գա պիրտէ բէրտէ ալը-տը տա, իշտէ օ պիր թագըրմ թօհաֆ շէյլէրի հաչան կէօրմէտի, թէ՛զ շիմ-տի էվէ կիտէճէյիզ տէր. ետեա, պու թէաթրօ տուր, պուրաեա ֆաթիլեա-լար չօլուգ չօճուք թէրպիեէ օլմաեա կէլիլէր. օ կէնէ պիր տիւղիւ պու-րասը սօմօր գումօր (Սոֆուր Գումօր) ըմըշ տէր. օլմատը բիյէս պիթմէտէն էվէ տէօնտիւք եա:

—Հաթըրն գալմասըն մատմազէլ ամա ետեան տա բէք զապիթ գատըն ըմըշ:

—Այլպլանմազ մատմազէլ, օնլար է սկի գատընլար տըր սիվլիգասիօն նէ

տիր պիլմէզլէր:

—Նէ էսկի գաֆա. . . պիրի տէ պարպամ տէեիլ մի, Օրֆէ-Օղանֆէր, Լա պէլ-էլէն կիպի մինեօն բիյէսլէրէ ախլէաքը պօզուճու օյունլար տըր տէր . . . տէեիլ ամա ախլէաքնէ տէմէքտիր:

—Պիր ճընս արմուտ օլմալը:

—Օ սէնին տէտիղին ախլատ տըր, զանն էտէրսէմ ախլէաք թապիյէթ տէմէք տիր:

—Էյ պուսու տա հիչ իշիթմէմիշիմ քի պիր ատամ թէաթրօեա կիտէրսէ թապիեթի պօզուլուր, տիւնեա նէ գա-տար իլէրի կիտէեօրսա գա պուսլար օ գատար կէրի կիտէեօրլար:

Իշթէ պու կիպի մէտէնիեթտէ ի-լէրիլէնէլէր, պէյնզէրլէր օ չօճուգ-լարա քի՝ մէհթապ կիճէտէ եօլ եիւ-րիւտիւքլէրինտէ սանըրլար քի մէհ-թապ քէնտիլէրի իլէ պարապէր եիւ-րիւեօր. պու կիպի չօճուքլարտան կէ-չէն սէնէ Արեւիք զագէթասընտա պիր իքի Գրինիքէօրլէր վար իտի իսէ տէ, համտ օլտուն պու սէնէ տահա կէօ-րիւնմէտիլէր:

Գ Ա Լ Պ

Ա Ն Ա Խ Թ Ա Ր Ը

—Չօճուգլար պու կիւն նէ եաբա-ճաղը, ինանըրսանը բազար կիւնիւ իլէ ինկիլզ մատմազէլլէրի կիպի էվ-տէ օթուրուպ մըտածական իտէմէմ:

—Մատմազէլ թաքուկ հիչ եիւ-րէնիլ օյնաթմա, պուսլար էվտէ օ-թուրսա պելէ, սէնիլէ իքիմիլ Բը-թի Շանա գատար կիտէրիլ:

—Մէղա ատէթ տիր զահէր, իքի ճահիլ գըզ գալալիէրսիլ օրալարա կիտէճէքսիլիլ, հէմ տահա պու վա-գըթ նէ վար:

—Ը՛ ը՛ ամեա պէն պիլմէմ:

—Եինէ չօճուգլանմա Թէրէզ, պի-լիւսին քի պիլիմսիլ հալլէրտէն հօշ-լանմամ:

—Տուրուն գըզլար էյի հաթըրմա կէլտի, տիւն ագչամ Վէնսան պիր գիթապ կէթիրտի, բէք սօղըրու նի-եթ չըքարըեօր կէօրսէնիլ նէ էյլէն-ճէլի:

—Պանա սօրարսան պու տէտիլին պէնճէ կէզմէքտէն էյի տիր:

—Մառնին իշինէ կէլտի, մութ-

լաք ագչամ պիր ըիւեա կէօրմիւշսին եինէ:

—Էյ աման եհնիտէն պաչլամաեըն, շու քիթապ տըր ֆալ տըր նէ իսէ կէ-թիրին պագալըմ:

—Իշթէ պու տուր ամա քիմ օ-գուեաճագ:

—Կէթիր պանա Գաթիկ . . . եօք գա, պու էրմէնիճէ իմիշ, պէն պիլ-տիմ քի Ֆրանսըգճա տըր:

—Մաննիյէ վէր օ օգուսուն, ա-ման պարիթ օլտուն նէ գատար հազգ էթմէսէմ օ գատար մէճպուր օլուեօ-րում խայճաեա:

—Էյ տէ. . . ուզաթմա, գա ճա-նրմ նիշին պիլտէն կիզլէրսին, զայէր տէրսին քի, ալըգ քէնտին քէօր սա-նըր տէօրթ եանըն տուլար:

—Բիմսէ քիմսէնէ պիր տէեհճէկի եօք տուր, շու պիլիւսինիլ քի պէն հէր շէյի լիպէթա սէօյլէրիմ:

—Պիլմէմ քի մատմազէլ Ֆիլօմէն պուսու տէեօրսա միւրատընա էրմէ-միշ մի:

—Դա ճանրմ սիզտէ պիրպիրինի-զի թաչլամաեա չըքըշմաեըն, օլան օլտու պիթէն պիթտի, վէր շու քի-թապը պանա:

—Աֆէրիմ Լուցիք, սուս օլուն օգուեաճագ:

—Պաչտան պէնիմ իշին օգու Լու-ցիք:

—Տիյնէեին պու Լուցիք իշին տիր: «Նիշանլըմ պէնի զաեթ պիր նա-մուսու գըզ պէլլէմիշ՝ մի»:

—Աֆէրիմ Լուցիք, գարշըրը պագալըմ նէ տիր:

—Կէօզիւնիւ գաբա տա բառմա-ղընն ուճունու շու պէօեիւք եազը-լարըն պիրինին իւթիւնէ քօյ:

—Նա՛, շու չէնկէլ եազըեա գօյ-տում նու տէեիլ:

—Եօք գըզ գարտաշ Շա տըր:

—Էյ նէ իսէ օգու պագալըմ նէ տէյօր: «Հայըր, վէ ալ վագըթտան սէնին պիլմէտիլլէրինի տախի սանա իսպաթ իտէճէք տիր»:

—Պու սօղըրու չըգմատը նէ վար քի նէ պիլլէնիմ:

—Շիմտի սըրա պէնիմ տիր Լու-ցիք օգու պագալըմ:

«Պէնիմ էն պէօյիւք գուսուրում հանկըսը տըր»:

կենսասնը չըլլար ուր, գալէ էֆէն-
տըմ Դաթոսը բարով բաշա մին է
եփեր :

— Ըստըմպօլու բաշա է չէնըս Ա-
կին :

— Չէ աղա Ակին բաշան է, ֆէօս
տեղի բաշան հիշ կուտիմ ուր :

— Անէնկ է նը տիգամ, զէօրէ, չա-
տունց է ուր արզուլէմիշ արած եմ,
ու խելվիս տի թըռցունիմ :

— Աղա կուտեսնիմ ուր տալմիշ ե-
ղեր կեհաս ու չես խօրթէր :

— Աղա տերտըս չը գիտես ուր ինչէ,
էռչի օրը պալուխ բազարէն կօնցնէի,
մէյ մին ալ Ծ բարայի կարմիր պիպէռ
առնել իճապ արաւ. մէյմին ալ
ձեռվիս ճէպըս խօթեցի ուր իշ տես-
նիմ. ճէպըս ծակեր ու քառսուն բա-
րա ու ֆախլըիքս ինկեր է. տէր հալ-
օտան գնացանք, վէ տիւշիւնկիւ բէյ-
տաճ արինք իսէ տէ, ֆայտէ մի չա-
րաւ, զէօրէ բարան չը գտանք, մտա-
ծեցանք ուր թէլլալ մի կանչել տանք
իսէ տէ, ետքը սայիր մատտէով մի
աս մատտէն սարֆը նազար արանք,
ֆախէթ մէյմին ալ կու մուտածիմ ուր
աս բարան Ակորին սէպէպովը խայիպ
լինելուն անոր հիսապին գըրիմ իսէ
տէ, տեսնենք թը տի կըլլէ ուր :

— Աղա վախիտէ 40 բարան քիչ
բարա չէ իսէ տէ, ատ տէրէճէ տիւ-
շիւնմիւշ ըլլալը ապէս բան մին է
զաննըս :

— Աղա պէյ մէյ մի խանութը հանտը-
պինք տեսնենք թը աս ուր ալը վէ-
րիշ եղէր է ուր :

— Ծ մընչուկ էկօ սա թէֆթէրըդ
թագտիմ արա տեսնեմ :

— Թօփը թօփը աս ուր 150 զըշի
ալը վէրիշ արէր էս ուր, 150 զըշը իշ
ճիվերսէ ուր :

— Աղա աս իշ ճիւերս ալը վէրիշն
է ուր իրեք սահաթ է կու նստինք ու
տես թը ճօնճ մի կուգայ խանութին
էռչին կու կօյնի ուր :

— Ծ մընչուկ խանութը գոցէ ու
բալլին հերաց առ էկօ :

— Աղա ըսամէ օտան էրթանք :

— Բաշայի ֆէօտ մի քիւս զարկաւ
իսէ մեր Դաթօսին էփածն է ուր ա-
ճէպ :

— Հըրամմէ սէնկըս :

— Դաթօս կերակուրը էղաւ նը բեր
ուր ուտինք : Մանչը բալլին բերաւ
ուր :

— Չը բերաւ :

— Աճըպա բալլին առաւ փախաւ
ուր :

— Սիկառըդ օլըրէ տեսնեմ, աղա
խօրթէ տեսնեմ :

— Իշ խօրթեմ ուր :

— Դաթօս չը մօռնաս ու վաղն առ-
տու իւսկիւտար էհաս ու Սէլամըդի
տան քիրան թօփէս, զաննս իրեք տմ-
սըկանի պալիդ եղաւ : Էյէր թը մէ-
ճիտիյէ եախօտ լիրա ուր տուաւ նը,
վաբուռին փարային սէպէպովը չաւի-
րէս, տիկէր բարեկամէ մի փէօխ առ-
նես :

— Բէք աղէկ աղա :

— Էֆէնտըմ Սէլամըդ ըսիր տէ,
զաննս իճատիյէ ալ տուն մի տի կալ-
լէս :

— Պէլի էֆէնտըմ. էռչի շաբթուն
Պալուխ բազար ալ 130 լիրանոց խա-
նութ մի գընէցանք իսէ տէ, 135 լի-
րայի միւշտէրի մի զիւհիւր արաւ ու
ճախէցանք :

— Տէ Դաթօս ըմմա էրկան արիր,
ֆէօս տեղըս անութի կու մարինք :

— Հըրամմեցէք :

— Դաթօս, աս ինչ թիւրլիւ եէ-
մէկ է ուր էփէր էս :

— Ատանկ չեղաւ էֆէնտըմ ալու-
ճըդ տալտըրմիշ արէ ուր տեսնեմ :

— Աղա Դաթօսին ալ էմր արէ ուր
գայ նստի :

— Հըմայէկըս Դաթօսը ետքը թող
ուտէ :

— Ծ Դաթօս, գետինը պատառ մի
հաց ինկաւ, վերցուր ուր կատուն
զարմիշ չանէ :

— Աղա կշտացա՞ր ուր :

— Աղա կէհաս ուր :

— Կիհամ էֆէնտըմ, քըչիյիմ գէօրծ
ունիմ. ծառայ իմ :

— Ծ առայ իմ :

ՍՈՒԼԻՉ

ԳԼԹՐԻՉՄ

Պրանսատա տիւլիւնէր, էքսէրի
օթէլ սալօնլարընտա օլուր : Պէօլէ
պիր տիւլիւն սօֆրասընտա կէլին կիւ-
վէյի եան եանա օթուրմուշ, հէր քէ-
սին պիֆթէք եէտիղի սըրատա, կէ-
լին, պիֆթէյինի քէսէրքան հէր նա-
սըլսա թապադտան գայըպ եէրէ տիւշ-
տիւկիւնտէ, եէնի կէլին թէլաշ իլէ
կառսօնա տէտի :

— Կառսօն եէթիշ պիֆթէյիմի եէր-
տէն գալտըր. օթէլին գէօրէյի
գարմասըն :

— Ասլա գօրքմայըն ճէվապ վէրտի
եանընտան նէգագէթլէ կիւվէյի. աեա-
ղըմը իւտիւնէ պասմըլըմ :

— Զօք եաշամաք իսթէյէն էֆէնտի-
նին պիրի իշիթիր քի քէօյիւն պի-
րինտէ պիր գէօյլիւ վար տօգասն եա-
շընտա օլտուղս հալտէ չիֆթի չու-
պուղուլըլա մէշղուլ տուր :

Էֆէնտի պուռու իշիտինճէ տօղ-
րուճա կիտէր գէօյլիւլ պուլուր :

— Հէր կիւննէ՞ եէր վէ նէ իչէրսին
քի պու սիննտէ պէօյլէ տինճ գալմըլըն :

— Գէօյլիւ նէ՞ եէր, սէնէտէ պիր
անճաք էթ եէրիմ, պիրիմ եէտիղիմիդ
սէպլէ, սիւտ, բէյնիր, ֆագաթ չա-
րապ ըագը ապլա գուլլանմամ :

Պիգիմ էֆէնտի պաշար գէօյլիւ-
նիւն տէտիքլէրինի եաղմաղա, գէօյ-
լիւ պուռու կէօրիւպ իլալթէն տէտի :

— Փագաթ գարտաշըմըն ետնընտա
պէն հիշ սաեըլըրմ. եիւզ օն եաշըն-
տա տըր աէնտէն տահա տինճ վէ
գուվլէթլի տիր :

— Աման նէրտէ պուլուռուր տէի
սօրտու չօք եաշամաք իստէեէն է-
ֆէնտի թէլաշ իլէ :

— Գէօյլէտէքի մէյհանէտէ պու-
լուրսուն ապլա այըք վագթըր եօք
տուր, էօմրիւնիւ մեյխանէլէրտէ կէ-
չիրիւ :

— Հօվարտա միւսիւլէրտէն պիրի
քի հէր ազալմ շանթանլարտա գաղի-
նօլարտա վագթընը կէչիրիւ իտի, է-
վէլի կէճէ Գօնգօրտիտա՝ քէնտի ախ-
լէագընտա վէ չօքտան կէօրմէտիկի
պիր ահպապընա ըսթ կէլտի :

— Էհ սէնմիսին վէնսան :

— Էվէթ պէնիմ :

— Հանկը շէյթանըն տէլիյինէ կիր-
միշ իտին, չօքտան տըր գաեըպտասըն :

— Էվլէնմէք գէյֆիյէթի մօնչէն :

— Նէ՞, էվլէնտին պիթտի :

— Խայըր տահա :

— Էօյլէ իսէ նէեէ օրթատա եօքսըն :

— Նիշանլըմըն ֆամիլեաք տայիմա
պրագազար, օնլար տայըմ :

— Տէսէնէ եաղընտա մէթտէրհա-
նէ մահպուսունա կիրմէք իւզըրէ,
չիմտիլիք գարը արասընտա սըն :

ԲԵԹՐԻ ԳՕՃԱՊԱՇԵԱՆ

Բ. Գօճապաշեան, էօյիւ իւզրէ վէ հաղըր հէր նէվ կէօմլէրլէր զայեթ էհ-վէն ֆիյաթ իւզրէ եարար վէ մէրա-մէթ խէր միւլթէրի թարաֆրէտան սըարըլ օլան կէօմլէր վէ սայիրէ պէ-լէնիւմէտիկի թագադրաւէ կէրուլէ ա-լընըր վէ էն իյի գօլա վէ իւթիւ եա-բըրըր մահալը խտարէսի Գալաթատա եիւքսէք գալաթըրմտա Ն. 52 մաղա-զատա տըր :

Սապըգ Մամուլ զաղէթասընըն սահիպ վէ նաշիրի Այվազեան Գէորգ էֆէնտի պու տէֆա Գալաթատա իբ-սի խանընտա պիր տէպպօ աչմըլ օ-լուպ, Միտիլլի առասընըն մահսուլը սաֆիսի օլմագ իւզրէ էն ալէա ճընս զէյթին եաղը վէ նէվ պէ նէվ Պօհճա Ատասը շարապլարը վէ սապուն վէ իզմիր մաստիգասը, զաեթ էհվէն ֆիեաթ իլէ ֆիրուլի իթմէքտէ տիր :

Իշպու տէպպօյա միւրաճաթա ըաղպէթ իտէճէք զէվաթըն հէր հալ-տէ մէմնուն օլաճաքլարը պի իշթիպահ տըր :

Տաշրալար իշիւն սըբարըլ գապուլ լօռնուր :

ՏՈՒԹԵՕՈՒ Տ. ՊԱՊԱԵԱՆ

Մանկարարձ և մասնագէտ կանանց և տղայոց հիւանդութեանց, սոյն ճիւղերն ի Փարիզ փորձառութեամբ կատարելա-գործած ըլլալով՝ այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Գատը գիւղ, Մօտա ճատ-տէսի, Անթիպիայի գեղարանին դէմ թիւ 87 տունը, որ ամէն առաւօտ մինչև ժամ 5 հիւանդ կընդունի : Ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց վերոյիշեալ Տըթէօրը կը գըտ-նուի նաև ամէն օր կէս օրէն մինչև ժամ 9 Մաքրի-գիւղ իւր տունը և 10էն 11 կամրջին դէմ Գիւլիւքեան եղբարց գեղա-րանը :

Ձրի գարմանք կիրակի օրեր մինչև կէս օր իւր Գատը գիւղի բնակարանը :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Հաւագոյն քառթօնիվրայ ա-մէն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 գհէկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տը-պարան Յակոբեան խան թիւ 13 Կ. Պոլիս :

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ՅԱՏԱԿԱԳԻԾ ՊԱՏԿԵՐՈՎ ՎԱՍՓՈՐԻ

Փալազաշեան էֆէնտի երկասի-րած սոյն տետրակը կը բաղկանայ 64 երեսներէ և կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քովի գին 100 փարայ :

Տ Օ Գ Թ Է Օ Ր

Օ. ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օննիկ, Կ. Յ. Գաբամաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մասնաւորապէս ներքին . մորդային և կանանց հիւանդու-թիւններն . պատիւ ունի ծանուցանել Ար-գոյ հաւարակութեան թէ՛ հիւանդ կ'ըն-դունի ամէն օր Նէնի-Գաբու Ալ-Պոյաճը-լար բողոց 40 թիւ իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չորեքշաբթի և շաբաթ օրէ-րը ժամը 8. նէն վերջը Պահճէ-Գաբու Չալըգեան Պօղոս էֆէնտիի գեղարանը :

Ձրի խորհրդակցութիւնը ժամը 6 էն 9, ամէն հինքշաբթի իւր բնակարանը և երեքշաբթի օրերը Նոայեան ձիւանի է-ֆէնտիի գեղարանը ի Սամաթեայ :

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՈՆՏՕՆ ՈՒՐԱԲՈՒՆ

ԽՄԲԱԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 78 —

— Բայց պայմանաւ մը :

— Ահ, ըրաւ Արգիւր գոյնը փոխելով . . .

— Մուրատճա իբր պատուակիր մարդ, կը փափաքի որ այս ամուսնութեան համար ձեր մեծարոյ հօրը հաւանութիւնն ստանաք . զի ձեր բարձր դիրքը կը խրտչեցնէ համեստ մա-տենագիրը :

— Աղէկ գիտես կոմս թէ հայրս որ աա-տիճան նախանձախնդիր է աղնուապետակա-նութեան . երբէք չը պիտի հաւանի այս ա-մուսնութեան :

— Պիտի գրեմ իրեն թէ իւր ապառնի հարսը որպիսի անձնութեամբ իւր որդւոյն կեանքը փրկեց և թէ Եւփիմէի հռչակաւոր հայրը, իւր տաղանդովը արդէն ազնուական դասուն կը վերաբերի և թէ այդ մարդուն բա-րեկամս ըլլալու ես ինձ մեծ պատիւ կը համա-րիմ, և եթէ պէտք ըլլայ, պիտի ըսեմ նաև թէ իւր ընդդիմութիւն մեծ աղետից պատ-ճառ պիտի ըլլայ :

— Կը յուսամ՝ կոմս որ այդ պատճառնե-րով հայրս հաւանի, նա աղնուապետական մ'է բառին բուն նշանակութեամբ . անկարելի է որ տոհմական պատշաճութիւններէ մազիւ չափ զարտուղի, հայրենեացը և պատուոյն համար ամեն բան կը զոհէ :

— Մուրատճա գիտէ այդ ամենը, և այս ալ ստուգիւ ձախող պարագայ մ'է . . .

— 79 —

— Կոմս ինչ որ ալ ըլլայ, կը սիրեմ Եւ-փիմէն և ինչպէս որ ըսիր, կեանքս և ամեն ինչ նորա կը պարտիմ, իմ այս պարտաւորու-թիւններս չըլլային իսկ դարձեալ ոտքն իյ-նալով պիտի խնդրէի որ չը մերժէ իմ ձեռքս և սիրտս, և աղէկ գիտեմ որ Եւփիմէ չը պի-տի մերժէ իմ առաջարկութիւնս :

— Սիրելիդ իմ գերկոմս, գիտեմ որ Եւ-փիմէ ըու վրայ անհամեմատ սէր ունի . սա-կայն կը վախնամ որ հէգ աղջիկն ձեր հօրը վիշտ չը պատճառելու համար պիտի զոհէ ինք-զինքը, ուստի միջին ճամբայ մը խորհինք :

— Բայց ինչ ընեմ կոմս ինչ ընեմ, ոհ խոր-հուրդ մը տուէք ինձի . . .

— Ինչ խորհուրդ կուզես որ տամ իմ սի-րելի գերկոմս . առաջադրած էի որ բոյժ գըտ-նելէդ յետոյ ձեր միութիւնը դեսպանատան մատրան մէջ կատարուի և ձեր վկայներէն մին ըլլալու պատիւը պիտի խնդրէի ինչպէս որ տըթէօր Կիւյեան ալ երկրորդ վկանիդ ըլլալ կը փափաքի, ձեր մեծարոյ հօրմէն գաղտնի կը պահէինք այս ամուսնութիւնը որուն ծերու-թեան օրերն անվրդով կանցնէին և դուք եր-ջանիկ կըլլայիք, բայց այժմ խնդիրը կը փոխուի :

— Ոհ կոմս, և ինչու փոխուի . ինչուս պէտք հօրս հաւանութիւնը, ինչու՞ ջնջեմ բո-